

Vatten och sanitet i peri-urbana områden

Seminarium/Workshop den 18 maj klockan 13-16
Norra Latin, Stockholm (Drottninggatan 71b)

“Agenda setting seminar”

En av de stora utmaningarna i dagens växande städer är att tillhandahålla rent vatten och grundläggande sanitet. Förutsättningarna varierar, vilket bidrar till att problem och möjliga lösningar ser olika ut på olika platser. Komplexiteten leder till ökat behov av ett helhetsperspektiv där inte bara teknik och ekonomi ingår i planeringsprocessen.

Dagens seminarium är ett första möte för ett nätverk där fokus sätts på problemen med vatten och sanitet i peri-urbana områden. Syftet är att gemensamt diskutera olika problemställningar, identifiera nyckelfrågor och beskriva vad nätverket har att bidra med.

Ett av målen med nätverket är att identifiera och utnyttja den svenska resursbasen, och att använda kunskapen hos svenska experter och företag för att lösa problemen.

Detta seminarium/workshop kommer att fokusera på ett antal frågor:

1. Vilka är nyckelfrågorna vad gäller vatten och sanitet i peri-urbana områden?
2. Hur ser den svenska resursbasen ut?
3. Hur kan vi bidra till att lösa problemen?

Seminarieret är kostnadsfritt men det är viktigt för oss att få din anmälan snarast, dock absolut senast den 15 maj.

Vatten och sanitet i peri-urbana områden

Seminarium/Workshop den 18 maj klockan 13-16

Norra Latin, Stockholm (Drottninggatan 71b)

PROGRAM

13:00 Inledning, Anders Berntell, SIWI

13:10 Introduktion till ämnet, Anna Norström, klustergruppsledare

13:20 Diskussion

Inspiratörer: Sven-Erik Skogsfors, Thor-Axel Stenström (SMI), Klas Sandström (Akkadia), Prosun Bhattacharya (KTH), Teresa Kalisky (RTK)

- Vilka är nyckelfrågorna vad gäller vatten och sanitet i peri-urbana områden?
- Hur kan vi i Sverige bidra till att lösa problemen?
- Vad kan klustergruppen bidra med?
- Hur skall klustergruppen organiseras och verka?

Moderator: Per-Arne Malmqvist

14:30 Kaffepaus

15:00 Diskussionen fortsätter

16:00 Seminariet avslutas

Välkommen!

Anna Norström, klustergruppsledare

Anmälan: fyll i och faxa (08 522 139 61) eller skicka uppgifterna via email till anna@swedishwaterhouse.se SENAST den 15 maj.

Jag/vi önskar komma på seminariet:

Namn

Organisation

Adress

E-post

Eftersom vi försöker identifiera intressanta aktörer i Sverige får du gärna skicka oss förslag på personer eller organisationer som du tycker vi borde bjuda in. Glöm inte ange adress eller e-post adress.

"Agenda Setting Seminar"

Vatten och sanitet i peri-urbana områden
Norra Latin, Stockholm
18 maj 2006

Ett initiativ till att bygga upp ett nätverk där fokus ligger på vatten och sanitet i peri-urbana områden påbörjades under våren 2006. Ämnet är komplext, och problem och tänkbara lösningar för världens peri-urbana områden varierar kraftigt beroende på faktorer som klimat, befolkningsmängd, grad av infrastruktur, finansiella resurser m.m. Ett av målen med nätverket är att identifiera och utnyttja den svenska resursbasen, och att använda kunskapen hos svenska experter och företag för att lösa de problem som finns inom området. Dagens seminarium var ett första möte med syfte att gemensamt diskutera olika problemställningar, identifiera nyckelfrågor och beskriva vad nätverket har att bidra med. Diskussionen kommer användas som underlag vid planering och strukturering av gruppens kommande aktiviteter.

Fem stycken inspiratörer var inbjudna för att ge sin syn på ämnet "Vatten och sanitet i peri-urbana områden", och därmed bidra med olika aspekter på befintliga problem. **Sven-Erik Skogsfors** gav den första definitionen av peri-urbana områden: slumområden i utkanten av stora städer. Lyckade projekt uppnås genom samverkan och genom att utnyttja de lokala krafter som finns. Initiativ kommer ofta från kvinnor. De lösningar som finns i Sverige kan många gånger uppfattas som "science fiction" i dessa områden. **Thor Axel Stenström** presenterade en mångfacetterad bild av "peri-urban", och betonade samtidigt att människan alltid borde vara i fokus. Smittspridning sker på en mängd olika sätt, bland annat via orenat avloppsvatten, bevattning och smutsiga fingrar i munnen. Tänk om det fanns en lokal "VA-barometer" där man kunde följa den ökande tillgången på VA? **Klas Sandström** konstaterade att vatten finns. Det är snarare en fråga om makt och inflytande – och gamla dåliga traditioner. Lösningen handlar om att bättre nyttja det vatten som redan är tillgängligt, "water demand management". Minska förlusterna i distributionssystemen och effektivisera vattenanvändningen i olika sektorer. Prioriteringar om hur vattnet skall användas, t. ex. fördelning jordbruk kontra städer. **Prosun Bhattacharya** talade om problem med grundvattenförsörjning, och effekter av höga halter av arsenik, fluor eller nitrat. Kunskap finns lokalt, och en hög grad av medverkan är viktigt. **Teresa Kalisky** visade på problem som finns i Stockholms närområde; omvandlingsområden, sårbara ledningssystem och en stor mängd enskilda avlopp. Stort arbete som sträcker sig över långt tid. Betonade vikten av att jobba i nätverk och med organisatoriska åtgärder.

Efter 25 minuters kaffepaus påbörjades diskussionen där Per-Arne Malmqvist agerade moderator. Denna del inleddes med en kort sammanfattning av vad som lyfts fram innan pausen, samt reflektion över att ämnen som klimattförändring, miljöeffekter, korruption och energifrågor inte hade nämnts.

Detta kom fram i diskussionen:

Ännu ett exempel på peri-urbana områden är den svenska skärgården där vi behöver nya typer av lösningar. I Sverige finns det inte så många goda exempel på urban ekoteknik, t.ex. återvinning av regnvatten, urbant jordbruk och avloppsrening mitt i stan, men vi har gott om bra exempel i form av välfungerande reningsverk. I Östeuropa finns redan infrastruktur byggd som dock fungerar dåligt. En utmaning är att färdigställa och sätta i drift halvfärdiga system. De tekniska lösningarna finns men planering saknas ofta. Antalet människor i U-ländernas städer ökar, men det saknas basstrukturer såsom lagar och organisationer. Inför el, vatten, avlopp osv samtidigt. Lokala system behövs. Tekniken saknas idag och måste utvecklas. Korruptionen finns, och vi är lika korrupta som tillåter ekonomiska orättvisor. Bygg upp kommunala organisationer. Konflikter mellan mål-sättare och genomförare gör att projekt går i stå och blivande nyttjare tappar förtroendet. Involvera lokal befolkning, delaktighet är nyckeln. Är vi så pass kunniga att vi kan hjälpa U-länder? Vi måste vara ödmjuka. Geografisk prioritering i början av nätverkets arbete? Förslag: Afrika, Asien eller Latinamerika.

Förslag på vad nätverket kan göra:

- Arbeta för ökat samarbete mellan nätverk
- Arbeta för integration av vatten och sanitet i planeringsfrågor
- Företräda traditionell VA med ekosanitet och komma med helhetslösningar
- Strategidokument, t.ex. mot projekt hos Världsbanken och FN
- Jobba med information och kommunikation
- Ordna seminarier
- Policybildare
- Delta i och initiera projekt
- Inventering
- Ta fram en länklista på goda exempel i urban ekoteknik
- Kunskapsbank med kvalitetssäkrad info
- Interface VA/energi

Vad kan nätverket bidra med:

- Kapacitetsuppbyggnad – att lära sig tillsammans strukturerat
- Samverkan mellan nätverk
- Samverkan internationellt
- Kompetensuppbyggnad
- Resurs eller stöd i frågor om VA i peri-urbana områden

Deltagarlista

Albihn, Ann	SVA, Sektionen för Miljö och Smittskydd
Baurne, Göran	KTH, Inst. för mark och vattenteknik
Bhattacharya, Prosun	KTH
Ekane, Nelson	
Fernström, Astrid	
Flyborg, Lena	LTH
Fransson, Nils-Evert	The Water Harvesting Co
Grönwall, Jenny	LiU, Tema Vatten
Gustafsson, Jan-Erik	Mark- och vattenresurser, KTH
Hedén, Carl-Göran	World Acad. Art & Science
Hultgren, Jan	SWECO VIAK
Ingvarsson, Nicklas	The Water Harvesting Co
Jönsson, Håkan	SLU
Kalisky, Teresa	RTK
Kvarnström, Elisabeth	VERNA Ekologi AB
Kärrman, Erik	Ecoloop
Malmqvist, Per-Arne	CIT Urban Water Management AB
Moore, Michael	SIWI
Norström, Anna	CIT Urban Water Management AB
Nyström, Tomas	SIDA / INEC
Oliviusson, Björn	Föreningen Ekoteknik i Staden
Phumpiu, Patricia	KTH, Inst. för mark och vattenteknik
Richert Stintzing, Anna	VERNA Ekologi AB
Sandström, Klas	Akkadia
Skogsfors, Sven-Erik	
Stenström, Maria	SIWI
Stenström, Thor Axel	SMI
Sundberg, Cecilia	SLU
Tidåker, Pernilla	SLU
Tufvesson, Anna	Urban Development Division, Sida
von Garrelts, Johan	The Water Harvesting Co